

Priimek predsednika Ljudskega odbora je odjeknil v Mitjevi glavi in izcedil razočaranje v suho grlo.

Debelo je požrl.

Oče je bil za glavo višji od Uršiča. Le kako ga je mogel tako zdelati tako majhen možic?

V fantovo razočaranje je oče prikimal in se naslonil na steno. Mati je sklonila glavo, se umaknila z vrat in jih zaprla. Oče je ostal v hodniku kot pretepen pes, umazan, krvav, ponižan.

8

Mitja ni nikdar izvedel ne iz očetovih ne iz materinih ust, kaj se je zgodilo tiste tople majske noči.

Razumel je šele kasneje, veliko kasneje, ko je spoznal, da tudi sam nikoli ne bo našel poti v srce svojega sina.

Razumel je, ko se je začuden pomikal v sprevodu, gledal brata, ki sta pomagala materi, da bi je ne izdale noge, in iskal izgubljeni čas, izgubljena življenja, ki so brez odseva sprhutala skozenj. Prvič tedaj bi se mogel pogovoriti z očetom, a je bil oče že zabit v krsti in ni mogel slišati, zakaj ga ni nikoli več čakal za cesto, zakaj se je zaposlil v železarni daleč proč od doma in v življenju ponovil vse tiste napake, ki jih je naredil on.

Med škrtanje peska se je pomešal vrisk otrok na dvorišču ob blokih malo naprej od pokopališča.

Radeče, 18. 5. 1990

Tajmir

Milan
Vincetič

NASCA

Ko pride blažen ledni čas
v drevju suho poka

pa privesla pijan oblak
da reši se tovara

Potem nad hišami visi
kot kača klopotača
čim več se revež odsneži
tem smeleje narašča

da ga zmanjka za poti
da ga na rit zanaša

Snega začuda pa nikjer
le gaz se bolj pogreza
in pod zametom mila zver
na rjast skobec vpeta

OLORIS

Nekoč lopata trči v kost
deškega ljubimca
ki ga manjka več kot pol
da bil bi za ljubimca

ki ima namesto rok
laporna iztisa

Za krono so nasuli prod
in dali vražne kamne
da bi gledal kot otrok
iz kremenaste kobanje

Skoz čelo je pognal srobot
loboda in šavje
je Oloris zastrt za grob
presunljivo daleč

TULA

Komajkdaj človeška sled
obrne se od volčje
in prispe po stranpoteh
čez Tulo v napotje

Včasih vodi volčja sled
naravnost čez pobočje
kjer se odstre minuli svet
v blodno samonočje

kjer pokoplje amulet
iz človeške kože

Komajkje prekrije beg
silno domotožje
komajkam človeška sled
kaže dlje od volčje

DEVON

Aprila si koščat drvar
odpaše znojno srajco
ojoj kako drči iz grap
tolkač ki teše barko

ojoj kot ponoreli kvas
raste živo blato

Pod večer pa koščat smolar
poseda poleg krme
oj zibaj zibaj gosti val
presloke ribje hrbte

V zablodju se obesi čas
in razraste trnje
ojoj kako iz praznih grap
hlastajo suhe škrge

TAJMIR

Po svoje hodi rosomah
v tajmirski širjavi
saj ne voha samotar
le pride in opravi

ko je previsoki zrak
in ravšje na zmrzali

V zadnjih kamrah lesenjač
 bdijo vroči pari
 plenkača izza dvojnih vrat
 pa se le pospravi

Blažen ki je zaostal
 s kužnimi živalmi
 ki je v zobeh končal
 v tajmirski širjavi

JUVA

Negibno se množe stvari
 v pošastno stari glavi
 ojoj kako grdo meži
 z nabranim čelom v rakvi

kaj če jo v sencih tišči
 če Juva je postrani

Ko staknejo se od strani
 bi še želele rasti
 z robovi grejo čez ljudi
 kot obteženi valji

Nazadnje se zapro oči
 v pošastno stari glavi
 Juva pa je ob stvari
 na boljši razprodaji

GILGAL

Zvedav iz sipkih naplavin
 mulja in nesnage
 izbrska starosen kosti
 za skrivne raziskave

V predalu katalog črepinj
 ki so bile trdnjave
 ojoj saj Gilgal od skomin
 kar vrisne iz poplave

ojoj saj starosen bolšči
s sivobelim v skušnjave

Nalášč si vrnimo kosti
v poglobljene jame
naj nas dokonča spomin
gilgalske rovače

Marija
Mercina

Znova

Med kratko potjo od doma do trgovine se je znova začudila, kako neznano in tuje se ji zdi to mesto, čeprav je v njem preživela otroštvo in mladost, pol svojega življenja tako rekoč. Gledala ga je, kot da ni resnično: videno je prekrivalo starejše podobe in mesto se je pred njenimi očmi ves čas nemirno slačilo in luščilo.

Morda se je prevečkrat selila ali pa je bil njen odnos do kraja takšen, kot so vse nesrečne ljubezni: ko ti hočeš, on noče, ko je on voljan, ga že zapuščaš. – Nekoč je hotela zdoma takoj ali vsaj čimprej, ob povratku pa so bila vrata zaprta. Ni dobila službe, zato zdaj živi in dela v drugem mestu. Nikoli več se ne bo vrnila.

Zdaj ne žaluje več. Vse je spravljen v njenem spominu. Ve, do kod je segal travnik. Malo naprej zraven glavne ceste, kjer je zdaj avtobusna postaja, je bilo sejmišče z lesenimi privezi za živino. Na travniku tam zraven so se ustavljali vrtiljaki. Vsi so si bili podobni, le popevke so se spreminjale. Nič se ni izbrisalo, a preveliko je, da bi mogla vse dogodke in leta spraviti na majhen prostor, ki ga zdaj vidi pred seboj. Tako je, kot da bi se bilo v letih, ko ni živela doma, vse stisnilo in zmanjšalo. Le v sanjah se prostor tako razširi in poveča, da bi se mogla vrniti.

Šla bo mimo stare hiše, kjer so stanovali, preden so se preselili v blok. Zdaj je kot druge ... hiša pač. Zmanjšala se je, pa tudi prepleskali so jo; če bi bili z njo hčerki, bi jima verjetno rekla, naj pogledata štiri okna v prvem nadstropju, kjer so nekoč stanovali dedek, babica in ona. Gotovo bi ji